

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Financieel-Economische
Zaken**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rjks.overheid.nl

Onze referentie
39569287

Uw brief
22 juni 2023

Uw referentie
nl. 1410492

Datum 6 juli 2023

Betreft Antwoord op schriftelijke vragen Bevindingen onderzoek DUO naar
fraude met studiefinanciering.

Hierbij stuur ik u de antwoorden op de vragen van de leden Pouw-Verweij en
Eerdmans (beiden JA21) over Bevindingen onderzoek DUO naar fraude met
studiefinanciering.

De vragen werden ingezonden op 22 juni 2023 met kenmerk nl. 1410492.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Robbert Dijkgraaf

De antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Pouw-Verweij en Eerdmans (beiden JA21) over Bevindingen onderzoek DUO naar fraude met studiefinanciering met kenmerk nl. 1410492, ingezonden op 22 juni 2023.

Onze referentie
39569287

Vraag1

Kunt u het feit bevestigen dat de beschuldiging na onderzoek van fraude door DUO in veruit de meeste gevallen juist blijkt te zijn, wat blijkt uit zowel het besluit op het bezwaar door deze overheidsdienst zelf als uit de uitspraken van de rechter in zaken die aanhangig zijn gemaakt? 1) 2) 3)

Antwoord1

Ik kan bevestigen dat de meeste besluiten van DUO niet worden teruggedraaid in bezwaar of in beroep.

Vraag2

Bent u het ermee eens dat als ongemakkelijk ervaren uitkomsten van fraudeonderzoek door DUO niet meteen hoeven te betekenen dat er derhalve sprake zal zijn van discriminatoire bijeffecten van het gehanteerde opsporingssysteem?

Antwoord2

Ik ben het met de vragenstellers eens dat naast de uitkomsten van dit proces, ook het proces zelf grondig bezien moet worden alvorens daar conclusies over getrokken kunnen worden. Het onderzoek moet juist uitwijzen of er al dan niet discriminatie op basis van afkomst is, en ik kan nog niet vooruitlopen op welke handelingsperspectieven er op basis daarvan kunnen zijn.

Vraag3

Heeft de minister kennisgenomen van het feit dat DUO aangeeft niet op etniciteit te screenen en vertrouwt de minister daarop?

Antwoord3

Ja, ik heb er kennis van genomen en ik vertrouw daarop.

Vraag4

Kan de minister een voorbeeld geven van bewezen fraude die bij nader inzien indirecte discriminatie blijkt te zijn?

Antwoord4

Ik kan daar geen voorbeeld over delen zolang het onderzoek naar de werkwijze van DUO nog loopt. Daarom wacht ik het onderzoek af.

Vraag5

Wilt u bevestigen dat daadwerkelijk vastgestelde fraude met studiefinanciering, bevestigd in besluit op bezwaar door DUO en door de rechter, geen bijeffect is maar gewoon laakbare en strafbare fraude met belastinggeld?

Antwoord5

Als een student aangeeft uitwonend te zijn, maar niet voldoet aan de criteria voor de uitwonende beurs, dan volgt terugvordering en een boete.

Vraag6

Vormt het gegeven dat de meeste fraude volgens het onderzoek van DUO wordt gepleegd door studenten met een migratieachtergrond aanleiding om over te gaan tot een manier van fraudeopsporing die tot andere uitkomsten leidt?

Onze referentie
39569287

Antwoord6

Er is mij geen onderzoek van DUO bekend waarin DUO concludeert dat de meeste fraude wordt gepleegd door studenten met een migratieachtergrond. DUO heeft ook geen data over migratieachtergrond. Ik wil niet vooruitlopen op beleidswijzigingen tot het aangekondigde onderzoek is afgerond.

Vraag7

Gaat u de werkwijze van DUO onbevangen analyseren, zonder aan te sturen op gewenste uitkomsten door het uitschakelen van voor fraude relevant gebleken risico-indicatoren?

Antwoord7

Ik laat de werkwijze van DUO extern en onafhankelijk onderzoeken.

Vraag8

Kunt u garanderen dat wanneer het algoritme wordt aangepast, die uitsluitend wordt aangepast om het opsporen van fraude te optimaliseren en niet om onwenselijke uitkomsten te voorkomen?

Antwoord8

Ik ben niet bereid om opvallende patronen in de uitkomsten van misbruikbeleid, bij voorbaat, terzijde te schuiven..